SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:642

av Gunilla Gomér (SD)

Skärpta identitets- och medborgarskapskrav vid myndighetsanställning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över möjligheten att införa krav på styrkt identitet vid anställning inom statliga myndigheter, särskilt för personer med samordningsnummer, och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över möjligheten att införa utökade krav på svenskt medborgarskap för anställningar på särskilt säkerhetskänsliga befattningar inom statliga myndigheter och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Svenska myndigheter har ett långtgående ansvar för rättssäkerhet, myndighetsutövning och hantering av känsliga uppgifter. Medborgarna måste kunna känna förtroende för att personer som arbetar inom statliga myndigheter har en tillförlitligt fastställd identitet och uppfyller högt ställda säkerhetskrav.

I dag kan personer som saknar svenskt personnummer tilldelas ett samordningsnummer. Dessa nummer kan utfärdas även när identiteten inte är fullt styrkt, utan endast bedöms

som sannolik eller osäker. Ett samordningsnummer innebär inte heller i sig att personen har rätt att arbeta i Sverige.

Trots detta finns inget generellt krav på svenskt medborgarskap för anställning inom statliga myndigheter. Medborgarskapskrav gäller framför allt vissa särskilt reglerade befattningar och säkerhetsklassade tjänster.

Det finns anledning att se över om dagens regelverk ger ett tillräckligt skydd mot identitetsmissbruk, infiltration och otillbörlig påverkan inom den statliga förvaltningen.

Personer som arbetar på myndigheter kan få tillgång till sekretessbelagda uppgifter, känsliga personuppgifter och information som kan missbrukas till skada för enskilda eller samhället. Detta gäller även tjänster som inte omfattas av de högsta säkerhetsklasserna.

Staten bör därför säkerställa att identiteten hos personer som anställs inom myndigheterna är styrkt genom tillförlitliga identitetshandlingar och betryggande kontrollrutiner. Detta är särskilt angeläget när den sökande har samordningsnummer och identiteten tidigare inte har kunnat styrkas.

Det finns även skäl att utreda om kravet på svenskt medborgarskap bör utvidgas till fler befattningar inom statliga myndigheter, särskilt tjänster som innebär myndighetsutövning, beslut om ekonomiska förmåner, tillgång till omfattande personregister eller hantering av annan skyddsvärd information.

En sådan översyn bör ta hänsyn till befattningarnas säkerhetskänslighet och Sveriges internationella åtaganden.

Skärpta identitetskontroller och tydligare medborgarskapskrav för särskilt känsliga myndighetstjänster skulle kunna bidra till att förebygga missbruk, stärka säkerheten och upprätthålla allmänhetens förtroende för den offentliga förvaltningen.

Det är rimligt att staten ställer höga krav på dem som anförtros ansvar för myndighetsutövning och medborgarnas personliga uppgifter.

Gunilla Gomér (SD)